

ความคิดสร้างสรรค์... ธรรมชาติหรือสรรหา

“ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการในสมองที่มีความซับซ้อนมากขึ้นซึ่งเป็นสิ่งดีที่ทำให้เกิดการพัฒนาแนวความคิดต่างๆที่มีความหลากหลาย สามารถนำความคิดนั้นไปต่อยอดจากความคิดดั้งเดิมแล้วนำไปสู่องค์ความรู้ใหม่”

ความคิดสร้างสรรค์จะพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ต้องอาศัยพื้นฐานการเรียนรู้ทักษะต่างๆ ที่ผ่านมา ประกอบกับความชอบหรือความสนใจในเรื่องที่ต้องการจะคิดของเด็กคนนั้น ผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบในสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ มีความสนุก ผ่อนคลาย และให้โอกาสเด็กในการค้นคว้า เด็กยังต้องมีความขยันหมั่นเพียรในการคิด วิเคราะห์ และมีจิตใจจดจ่อ มุ่งมั่นกับสิ่งที่กำลังคิด โดยไตร่ตรองอย่างรอบคอบ จนทำให้สามารถประสบความสำเร็จในการคิดสร้างสรรค์ เรื่องต่างๆ ซึ่งความคิดสร้างสรรค์นี้มีทั้งที่ได้มาจากธรรมชาติหรือพันธุกรรมของเด็กเอง และควรได้รับโอกาสจากพ่อแม่ในการฝึกหัดแสดงความคิดเห็นต่างๆ ตั้งแต่เด็ก โดยฝึกผ่านการทำงานซ้ำๆ บ่อยๆ ให้เกิดทักษะการแก้ปัญหาจนเกิดความชำนาญ และพ่อแม่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กเห็นจริงในชีวิตประจำวันว่าความคิดดังกล่าวสามารถนำมาปฏิบัติได้จริง

องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เด็กพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้สำเร็จ ต้องส่งเสริมให้เด็กมีวัตถุดิบประสงค์และความตั้งใจจริงในการคิดเรื่องต่างๆ มีความรู้และทักษะพื้นฐานสำคัญที่จะใช้ในการคิดสร้างสรรค์ กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นในการคิดสร้างสรรค์และให้รางวัลเมื่อเด็กสำรวจสิ่งต่างๆ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สร้างแรงจูงใจให้อยากแสดงความคิดสร้างสรรค์จากภายใน ส่งเสริมความมั่นใจให้แก่เด็ก มุ่งเน้นให้เด็กมีความรอบรู้และมีการแข่งขันกับตัวเองอยู่ตลอดเวลา ให้ทางเลือกแก่เด็กและโอกาสในการสำรวจหรือค้นพบสิ่งต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์

พ่อแม่ควรเริ่มฝึกให้ลูกได้ใช้ความคิดอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่ในวัยเด็ก เช่น ควรถามลูกเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัว ถามคำถามอะไรเอ่ย ถามเหตุผลของเรื่องต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น “ลูกคิดว่าทำไมวันนี้คนจึงมาสนามเด็กเล่นเยอะ” “แล้วลูกจะทำอย่างไรดีล่ะ ถ้าไม่ได้เล่นของเล่นวันนี้” “ทำไมผมมันจึงเดินเป็นเส้นตรง” เพื่อฝึกให้ลูกคิดเป็น และคอยชี้แนะเมื่อลูกไม่สามารถคิดต่อได้ หรือแสดงให้ลูกเห็นว่าบางครั้งในเรื่องเดียวกัน ก็สามารถมีความคิดเห็นที่หลากหลายซึ่งนำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

พ่อแม่ควรเปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างเต็มที่ และชมเชย ให้รางวัลหรือแรงเสริมทางบวก เมื่อลูกพยายามคิดวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ตามความคิดเบื้องต้น หรือเมื่อลูกได้แสดงความคิดเห็นหรือความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์

ทั้งนี้พ่อแม่ไม่ควรแสดงความไม่พอใจหรือดุลูกเกี่ยวกับสิ่งที่ลูกพยายามคิดว่า ไม่มีทางเป็นไปได้ หรือเหตุใดลูกจึงคิดได้เพียงเท่านี้ ทำไมไม่เห็นฉลาดหรือคิดได้เหมือนเด็กคนอื่นเลย เพราะจะยิ่งทำให้ลูกขาดความมั่นใจ ไม่กล้าคิดตัดสินใจหรือแสดงความคิดเห็นใดๆ กังวลและกลัวว่าจะคิดผิด
เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในอนาคต